

Zakaj se je na Mirni zataknilo?

O potrebi dopolnilnega proračunskega prispevka, ki ga je po zborih volivcev predpisal ObLO trebanjske komune, so v tovarni šivalnih strojev na Mirni vse premalo razpravljali. Zato se je zataknilo. Do tega je najbrž prišlo tudi zategadelj, ker so že volivci na Mirni in v Mokronogu dopolnilni prispevek odklonili kot nesprijemljiv za njihove pogoje. Proti sta glasovala na seji ObLO tudi dva odbornika (od šestih) iz teh krajev. Ker pa je odlok kljub temu začel veljati in so ga sprejeli (po zakonu) ne glede na to, kako so glasovali volivci na Mirni in v Mokronogu, bi bilo nujno, da bi vodilni v pod-

jetju delavcem pravočasno in točno pojasnili spremembe. Toda ker pri tem ni prevladovala razsodnost, ampak zakoreninjena birokratska miselnost, da o tem »ni vredno razpravljati pred delavci« in »da tako mora biti, ne glede na to, kaj pravijo proizvajalci«, se je trdnost do zdaj veljavnih načel v podjetju močno razrahljala. Hkrati so se odprle zaklopke, ki so tako dolgo onemogočale delavcem, da bi zvedeli, kaj se govori in dogaja v »ožjih krogih«.

Da so se zaklopke odprle, je razumljivo; treba je bilo čakati samo na povod. Predpis odloka ObLO o dopolnilnem proračunskem prispevku, ki ga je že prej

prinesel Uradni vestnik novomeškega okraja, so s suho pripombo, da »plača prispevek vsak delavec sam«, v sredo, 9. avgusta, razbesili najprej v kovinskem oddelku tovarne šivalnih strojev, v mizar-skem oddelku pa naslednji dan pet minut pred pričetkom dela. Povod je bil tu. V kolektivu mizar-skega oddelka so kmalu zastutili, da »nekaj ni v redu« in so zahtevali, naj se skliče sestanek, kjer naj se stvar razjasni. Predsednik delavskega sveta in računovodja sta sicer tol-mačila, kakor sta znala, toda s tem delavci niso bili zadovoljni. Delavci so začeli sami zborovati. Zahtevali so občinske može, Sekretar občinskega komiteja ZK in podpredsednik ObLO iz Trebnjega sta po-tem res prišla na Mirno. Ko so delavci zvedeli, da sta se namesto z njimi do-govarjala z upravo, so še enkrat zahtevali, da jih obiščeta, a spet zaman.

Kasneje so hoteli vprašanje razmer v podjetju rešiti na sestanku izvršnega odbora sindikalne podružnice, ki pa se od občnega zbora letos v marcu še ni sestala! Poskusila je tudi osnovna organizacija ZK. Šele v soboto, 12. avgusta, je bil sklican množični sestanek, ki so se ga udeležili tudi predstavniki občinskih in okrajnih poli-tičnih organizacij. Delavci so šele takrat zvedeli, da se dopolnilni proračun-ski prispevek ne plača od celotnega osebnega dohod-ka, marveč le kot del iz proračunskega prispevka. Pri tem jim je bilo pojas-

100 mopedov za delavce tovarne celuloze

V kratkem bodo nabavili 100 mopedov za delavce Tovarne celuloze in papirja v Vidmu-Krškem. Komun-alna banka je tovarni kot tretjemu poroku odobrila posojilo. Cena mopedov bo 5 odst. nižja od prodajne cene v trgovini. Lastniki mopedov bodo mesečne obro-ke odplačevali pri komu-nalni banki. Te ugodnosti so se zlasti poslužili delavci, ki se sedaj vozijo na delo s kolesom.

UMRL JE VELIK UMETNIK IN DOBER ČLOVEK

V četrtek, 17. avgusta 1961, je v slovenskem kulturnem življenju in ustvarjanju zazevala strašna rana: v daljnem Kirchenheimu na Württenberškem je nenadoma umrl JAKOB SAVINSEK, akademski kipar in eden najpomembnejših sodobnih umetnostnih ustvarjalcev pri Slo-ven-cih. V najvišjem zago-nu umetniškega dela mu je omahnila roka. Kladivo in dleto, ki ju je vodil njegov vedno nemirni in vedno snujoči duh k novemu obli-kovanju idej, ki so mu viharile dušo, sta nečisto in brez haska obležala ob njegovi kamniti plastiki. Ki ne bo nikoli več izobli-kovana. Komaj devetintri-deset let je štela njegova mladost in njegovo v bogato polnost zoreče živ-ljenjsko obdobje, v kate-rem bi Slovencem ne-dvomno bilo ustvarjenih še dosti visoko kvalitetnih umetnin.

vost grenila življenje in tr-gala srce, je prav v Črno-mlju z reliefom na Domu ljudske prosvete in s spo-menikom na Gričku ustva-ril najlepše, kar je poleg spomenika v Celju bilo pri Slo-ven-cih ustvarjenega in postavljeneega v spomin ve-

likih dni osvobodilnega bo-ja in spominu vseh, ki so dali kri in življenje za svo-bodo.

Ta sijajni duh, ta neu-morni ustvarjalec in pre-prosti ter srčno dobri člo-vek se nam je utrnul za vedno. Njegova stvaritev na Gričku pa bo sijala v žaru dneva in blestenju mesečine kot njegov zadnji krik in zadnja bolečina ter pričala nam in bodočim o velikem sodobnem sloven-skem umetniku-kiparju, ki je bil tako nenadoma iztr-gan iz srca slovenske kul-ture. JANKO JARC

Še je čas za jesensko pogodbeno setev

Priloge za za-nske setve so v čončane. Okrajna gozdarska zbor-novem mestu je v zavodnem za- in namen v predstavniki kmetijskih organizacij. Tudi kmetijske zadruge so že pripravile tiskovine oziroma prijavnice za pogodbeno sodelovanje.

Pogodbena proizvodnja bo letos zajela 3626 ha zemljišč, zlasti za setev pšenice. Od kakovostnih priprav, zadostne nabave umetnih gnojil in od-dobre strojne obdelave pa bo odvisen pridelek na-slednje leto, ko bo treba k združnemu sodelovanju pritegniti še več samostoj-nih gospodarstev. Čas za prijavljanje pogodbenega sodelovanja je sorazmerno kratek, saj bo treba zemljo za setev pripravljati že v prvi polovici septembra. Prav bi bilo, da bi od 25. avgusta do 10. sep-tembra, nedoknadili zamu-jeno in k pogodbenemu pridelovanju pritegnili se vse, ki so doslej oklevali. Zato bi bila naloga stro-kovnjakov kmetijskih or-ganizacij, da bi v teh dneh obiskali mnoga gospodar-stva in da bi samostojne pridelovalce še enkrat se-znanili s prednostmi po-godbene proizvodnje. Nekateri kmetijski za-

druge (n. pr. Šentjanž-Tr-zišče) so s tako akcijo že dosegle lepe uspehe. Več zadržav pa še vedno čaka, da bodo kmečki pridelovalci sami prišli v njihove pi-sarne sklepate pogodbe. Za-kaj se ne bi rajši njihovi strokovnjaki potrudili? Je-senska setev je pred dur-mi, vendar ni tako blizu, da zamujenega ne bi mogli nedoknaditi.

Ivanka iz brežiške KZ pri vsakdanjem delu

V spomin II. liške proletarske brigade

V soboto in nedeljo, 19. in 20. avgusta, je novomeški garnizon proslavil 19-letnico ustanovitve II. liške proletarske brigade. Na družabnem večeru v Do-mu JLA so peli pevci ne-katerih hrvaških kulturno-umetniških skupin.

Koliko bo zaslužila Ivanka iz zadruge

Zapis iz brežiške kmetijske zadruge — Administratorka v ekonomski enoti in njen delež v dohodku KZ

Glavno administratorko v brežiški kmetijski za-druzi tovarišico Ivanko Vogrež sem spoznal prav-zaprav po naključju, ko sem čakal upravnika. Be-seda je dala besedo in ta-ko sva prešla od besedič-nja o vremenu k pomen-ku o njenih osebnih do-hodkih. Omemba, da je nagrajvana po učinku, me je pritegnila, da sem zve-davil še naprej in brskal za podrobnostmi. Na po-moč je priskočil še pred-sednik sindikalne podruž-nice in sekretar brežiške kmetijske zadruge tovaris Maks Toplišek.

Takoj po izvolitvi novih organov upravljanja, mar-ca letos, so se v zadrugi

lotili intenzivnega dela na pripravah za nov, spod-budnejši način razdeljeva-nja osebnih dohodkov. Hkrati pa so pripravljali še decentralizacijo delav-skega samoupravljanja. Tako so zadrugo v začetku aprila razdelili na 23 eko-nomskih enot, nekatere ekonomske enote pa še po-drobneje na 17 obračun-skih enot. Hkrati so usta-novili 14 poslovnih enot in izvolili 14 obratnih delav-skih svetov. Bralcu morda ne bo razumljivo, zakaj 23 ekonomskih in le 14 poslovnih enot. Zato naj precej povem, da so sorodne ekonomske enote, ki so po značaju dela tesno povezane ena z drugo.

zdržili v eno poslovno enoto. Tako n. pr. združuje ena poslovna enota kar tri ekonomske enote, in sicer: mehanično delavni-co, težko mehanizacijo in transport.

SE DECENTRALIZIRATI...

Praksa je pokazala, da je treba nekatere obrate še decentralizirati. Zato so ta mesec ustanovili še tri ekonomske in tri poslovne enote, izvolili pa bodo tu-di tri nove obratne delav-ske svete. Gre namreč za posestva v izgradnji v Cerkljah ob Krki, v Glo-bokem in v Selih pri Do-bravi. Poprej so bila namreč ta posestva vklju-čena v področne uprave,

kar pa ni bilo najbolje. Tako imajo zdaj v brežiški kmetijski zadrugi 26 ekonomskih, 17 obračun-skih in 17 poslovnih enot ter 17 obratnih delavskih svetov in pet področnih uprav. Za slednje pravkar pripravljajo še izvolitev področnih združnih sve-tov, ki bodo šteli 11 do 19 članov.

Naj omenim še eno posebnost, ki smo jo zasle-dili v Brežicah. Vspored-no z združnim svetom imajo še centralni delav-(Nadaljevanje na 3. strani)

VREME

Od 24. avgusta do 3. sep-tembra: Okrog 24. avgusta in okrog 3. septembra padavine, v ostalem lepo vreme.

Pogled na del množice na nedeljskem proslavljanju slovenskih pevk pred novim poslopjem črno-maljske pošte. Več o tem berite na 7. strani

Še en teden priprav

»Zgodovina je hotela,« je zapisal poslanec italijanske krščansko-demokratske stranke Del Bo, »da so med nevtralnimi državami narodi z vseh celin in narodi vseh barv, nekateri bližji marksizmu in leninizmu drugi pa bližji demokraciji v zahodnem smislu. Neodpustljivo napako bi zagrešili tisti, ki bi hoteli razbiti povezavo nasprotnikov slehernega spopada. Nasprotno, nujno je, da je njihova povezava čimbolj trajna, trdna in privlačna, tako da bi lahko na nas vse, ki bi ostali na svojih pozicijah (blokovski!) — opomba pisca, čimbolj plodno vplivala.«

Značilno je, da je te besede napisal človek, ki je po strankarski pripadnosti in osebnem prepričanju blokovo usmerjen. To dokazuje, da je beograjska konferenca res postala predmet izrednega zanimanja ne samo pri udeležencih konference, ampak tudi pri številnih činiteljih v blokovski svet.

Svet beograjske konference kratko malo ne more prezreti. To so v začetku morda poskušali, toda čedalje ostrejša kriza med obema blokoma je prisilila dosti razumnih ljudi, da bodo pristuhnili pomirjevalnim in pametnim nasvetom s konference.

Od nje nas zdaj loči samo še dober teden. Objavili so, da bo jugoslovansko delegacijo vodil predsednik republike Tito, članj delegacije pa bodo: podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić, sekretar Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Veljko Vlahović, državni podsekretar za zunanje zadeve Veljko Mičunović, predsednik Komisije za mednarodne stike Zveznega odbora SZDLJ Dobrivoje Vidić, generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja in pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Josip Djerdja.

Medtem pa so najavili svoj prihod tudi številni predsedniki držav in vlad oziroma njihovi namestniki. Večina delegacij pa bodo res vodili najvišji zastopniki držav, tako da bo beo-

grajska konferenca v resnici konferenca »na vrhu«. Beograd se je temeljito in dostojno pripravil na to konferenco. Ne samo olepšan, ampak tudi po tehnični plati. Saj organizacija takšne konference ni malenkost. Potrebno je izdelati vse priprave do najmanjše podrobnosti. Predvsem je treba zagotoviti vsem udeležencem vse pogoje za nemoteno delo. Za to so potrebni prostori, tolmači in prevajalci, strojepisni in razmnoževalni biroji, tehniški, telefonisti in telegrafisti, novinarji, fotografi in tako dalje.

Predvsem je potrebno temeljito diplomatsko delo, ki naj uskladi želje in zahteve posameznih udeležencev, poskrbi za dnevni red, za pravilnik o proceduri, protokol, ki naj pazi na to, da se izkazuje vsakemu udeležencu primerna pozornost, zdravstvena služba, ki skrbi za zdravje udeležencev, navsezadnje kuhinja, ki naj skrbi za toliko različnih okusov in jedilnikov in tako dalje.

Takih in še tisoč drugih priprav je potrebnih za uspeh konference. To pa zato, da bi lahko konferenca v nekaj dneh opravila obsežno nalogo, saj ni šala, če se na enem mestu zberejo poglavarji kakih trideset držav, da bi se pogovorili o svetovnih zadevah. Upoštevati je namreč treba, da so se vsi ti predstavniki odrekli vsem drugim obveznostim, da bi se lahko udeležili konference na enem kraju. Zato je čas tako dragocen in zato ga je treba do skrajnosti izkoristiti.

Beograd živi zdaj v napedem pričakovanju. To pričakovanje delijo z njim tudi jugoslovanski narodi in številni ljudje po svetu. Za nas Jugoslovane je brez dvoma veliko priznanje, da bo konferenca na naših tleh. Priznanje naši naslednji politiki miroljubne in aktivne koeksistence in sodelovanja z vsemj narodi in državami. Niso daleč tisti časi, ko še ni bila vsa Azija svobodna in ko je večji del Afrike še ječal v sponah kolonializma. Morada je največja zasluga jugoslovanske politike prav v tem, da je gledala v prihodnost in videla prav v teh narodih, včeraj še zasužnjenih, najmočnejšega

Zunanje politični tedenski pregled

Zapora meje v Berlinu, ki jo je razglasila in izvedla Demokratska republika Nemčija v Berlinu, je sicer zaostriła odnose, a vendar ni izzvala tiste reakcije na Zahodu, kakršno si je želela bonnska vlada. Najmanj, kar si je Bonn želel, je bil gospodarski in trgovinski bojkot ne samo DR Nemčije, ampak tudi ZSSR in drugih vzhodnoevropskih držav.

Toda ne samo da se tej želji ni pridružil Zahod, ampak so celo odgovorni politiki Zvezne republike Nemčije takoj uvideli, da gospodarski bojkot ne bi imel zaželenega učinka, če že ne bi bolj škodoval Bonnu kot Vzhodni Nemčiji. Sam minister za gospodarstvo Erhard je nastopil proti bojkotu. Ostalo je pri tem, da je zahodnonemška industrijska zbornica priporočila svojim članom, naj se ne udeležijo letošnjega velesjema v Leipzigu.

Skratka, Bonn je sprva upal, da bodo zahodne države na čelu z ZDA zelo ostro nastopile proti zapori meje v Berlinu z vsemi sankcijami, razen vojaških ukrepov. Kaj se je zgodilo?

Zahodne države so sicer ostro protestirale najprej pri sovjetskem poveljniku v Berlinu, nato pri sovjetski vladi v Moskvi, toda to je bilo vse. Da bi »povzdignili moralo« zahodnonemškega prebivalstva, pri katerem je zapora povzročila res veliko razburjenje, so obiskali Berlin nekateri visoki ameriški funkcionarji, med katerimi je gotovo najvišji podpredsednik ZDA Lyndon Johnson.

Johnson je najprej obiskal Bonn, kjer je svetoval kanclerju Adenauerju »zadržanost«, in nato Berlin, da bi se prepričal o razpoloženju prebivalstva. Ta obisk je imel seveda namen poka-

zati Nemcem, da ZDA nikakor ne mislijo popuščati, čeprav niso z dejanji reagirale na zaporo meje.

Pravzaprav se je Zahod omejil na manjše demonstracije oziroma poskuse, da bi se prepričal, kako daleč seže ta zapora meje v Berlinu. Tako je nekaj višjih ameriških funkcionarjev odšlo v vzhodni Berlin, kamor so jih spustili brez ovire. Po vrnitvi je eden izmed njih izjavil, da je v zdušje v vzhodnem Berlinu »zelo moreče«. Govorili so, da bo celo podpredsednik ZDA obiskal vzhodni Berlin, toda do tega obiska ni prišlo, ker Johnson »ni utegnila«.

Zahod pa je izvedel še eno demonstracijo. Na Kennedyjev ukaz so ameriško posadko v zahodnem Berlinu simbolično okrepili. Tisoč pet sto ame-

stolnicah prizadetih veseli. In položaj je v tem pogledu zdaj približno takšen:

Zahod je ugotovil, da zapora meje ni prizadela pravice zahodnih držav do svobodnega dostopa do Berlina. Prizadela je predvsem vzhodnonemško prebivalstvo in zahodne Berlinčane, ki ne morejo potovati v vzhodni Berlin brez posebnih dovolilnic. Dalje, Zahod je uvidel, da v takem položaju ne more ostro reagirati na najnovejše ukrepe vzhodnonemške vlad, ampak da je boljše, če se spozna glede enotne politike do Vzhoda. Predvsem pa je spoznal, da je Adenauerjevo samostojno rentanje in izzivanje lahko zelo nevarno za celotno strategijo Zahoda, ker povzroča ostro reakcijo Vzhoda, dostikrat nepri-

Berlinski zapletljaji

riških vojakov je krenilo iz Zahodne Nemčije v zahodni Berlin. Okrepitve so doslej zahodne sile skoraj zmeraj prevažale z letali. To pot so ameriške vojske poslali po kopnem skozi Helmstedt, da bi ugotovili, ali bodo vzhodnonemške oblasti delale kake stitnosti. Vse se je gladko izteklo. Dokumente je v Helmstedtu pregledal sovjetski oficir in ameriški konvoj je skoraj brez zadrževanja nadaljeval pot čez vzhodnonemško ozemlje v Berlin. Okrepitve sta poslali tudi Velika Britanija in Francija.

Toda to so malenkostne poteze v veliki šahovski igri okrog Berlina. Glavna strategija se pripravlja v pre-

čakovano. Zato ni naključje, da je podpredsednik ZDA Johnson svetoval Adenauerju zmernost in da je Adenauer priletel na svoj najnovejši »obisk« v Berlinu v amerškem vojaškem letalu. Očitno so zahodni zavezniki spoznali, da morajo nekoliko obrzdati Adenauerja, če hočejo doseči enoten nastop in enotno načrtovanje glede Adenauerja. Če se jim bo to tudi trajno posrečilo, je seveda dvomljivo.

Med tem pa se množijo glasovi, ki svetujejo pogajanja o Berlinu. Glasovi in nasveti. Med njimi svet nestrpno pričakuje mnenje udeležencev beograjske konference.

Priprave na jesensko setev

Občinski odbor SZDL v Vidmu-Krškem je 18. avgusta sklical posvetovanje s predsedniki krajevnih organizacij SZDL zaradi priprav na jesensko setev. Iz poročila tovariša Lojzeta Stiha je bilo razvidno, da so se pri uresničevanju odloka o agrominimumu in pogodbenem sodelovanju dogajale nepravilnosti. Zato imajo krajevne organizacije SZDL nalogo, da spremljajo razvoj kmetijske proizvodnje. Na predlog občinskega ljudskega odbora bodo v kratkem

zbori volivcev razpravljali o jesenski setvi. Organizacije SZDL naj bi imele pred zbori volivcev skupne seje s krajevnimi odbori. Poročali so tudi predstavniki kmetijskih zadrug iz Brestanice, Kostanjevice in Krškega. Člani zadrug bodo sodelovali na zborih volivcev in ljudem tolmačili prednosti pogodbenega sodelovanja. Zadruga so že izdelale plan za nabavo gnojil in semen ter glede uslug z mehanizacijo.

Na posvetovanju so razpravljali še o izvolitvi krajevnih zadrugnih svetov. D. K.

Združitev lesnih obratov

Na povabilo občinskega ljudskega odbora v Vid-

mu-Krškem so se 14. avgusta zbrali upravniki lesnih obratov iz Kostanjevice, Prekape, Brestanice in Krškega. Obravnavali so možnosti za združitev v en obrat. Na sedanjih sedežih bi imeli obrati ekonomske enote in obratne delavske svete, uprava (knjigovodstvo, računovodstvo in podobno) pa bi bila enotna in zato seveda veliko cenejša. Združitev je v skladu z novimi gospodarskimi predpisi. Zadnje besedo o združitvi bodo izrekli te dni člani kolektivov na svojih sestankih.

Bazen na Senovem

Ze več let so govorili na Senovem, kako potreben je bazen, vendar ni bilo denarja, da bi ga zgradili. Letos so se le odločili za gradnjo in je bazen že zabetoniran. Ker je bilo treba urediti okolico in izkopati odtočne kanale, so s prostovoljnim delom pomagali tudi mladinci. Upamo, da bodo pri gradnji pomagali tudi drugi Senoveni in da bo svečana otvoritev že prihodnje leto na dan rudarjev. A. F.

Prvi namesta, predsednika sovjetske vlade Anastas Mikojan je po večdnevem obisku odpotoval iz Tokia. Uradno je prišel, da bi odprl sovjetsko razstavo, obisk pa je izkoristil tudi za razgovore z visokimi japonskimi politiki.

V Rimu se je začela konferenca OZN o novih energetskih virih. Na konferenci, ki se je udeležuje kakih 400 delegatov iz 72 držav, bodo prebrali skoraj 300 referatov. Konferenca bo trajala do 31. avgusta.

Britanska kolonialna uprava v Keniji, ki je pred kratkim izpustila iz osemletne konfinacije kenjskega voditelja Joma Kenijato, je zdaj dovolila temu voditelju svobodno gibanje po vsej Keniji. Zdaj pričakujejo, da bo Kenijata aktivno sodeloval v političnem življenju Kenije.

V Middleboroughu v severni Angliji je prišlo do rasičnih izredov. Kakih 500 ljudi je metalo opeko in kamenje v stanovanja Arabcev in Pakistancev. Nekaj policistov je bilo ranjenih, aretirani pa so 17 razgrajevalcev.

Predstavniki dom ZDA je pooblastil predsednika Kennedyja, da lahko uvede popolno prepoved na trgovino s Kubo. Predstavniki dom je tudi pooblastil predsednika, da lahko odreče pomoč katerikoli državi, ki vojska ali gospodarsko podpira Fidela Castra.

Kongoški premier Adula je po razgovoru, ki jih je imel v Stanleyvillu z Antoinom Gizengom, izjavil, da sta z Gizengom dosegla popolno soglasje o tom, da je treba nadaljevati politiko Patricea Lumumbe o ozemeljski nedotakljivosti Konga. Dodal je, da je Gizenga sprejel položaj podpredsednika vlade v osrednji kongoški vladi v Leopoldvillu.

V septembru: plan nadaljnjega razvoja

V septembru bomo sprejeli program petletnega perspektivnega razvoja našega okraja. Vse komisije pri OLO v Novem mestu že pripravljajo predloge, kaj vse naj bi petletni razvoj okraja upošteval. To bo res temeljita študija o nadaljnjem razvoju naših komun, poudarek pa bo zlasti na načrtu za sistematično industrializacijo posameznih predelov komun.

Berite in razširjajte DOLENJSKI LISTI

Tedenski notranjopolitični pregled

S prihodnjim letom bo uvedena cestnina za motorna vozila. Tako je odločil Zvezni izvršni svet, ki je nedavno določil odškodnino za uporabo cest. Odlok bo začel veljati s prihodnjim letom. — Letni prispevek za uporabo cest bo znašal za tovrne avtomobile 20.000 din za vsako tona nosilnosti ter 8000 din za vsako tona nosilnosti tovornih avtomobov in traktorjskih prikolic. 1.500 din za vsak sedež v avtomobilih in 750 din za vsak sedež v avtomobilskih prikolicah. Cestnina za osebene avtomobile je določena glede na jakost motorja. — Tako zbrana sredstva bodo služila v glavnem za vzdrževanje cest in objektov na njih. Podobno zbirajo sredstva tudi v mnogih drugih deželah z razvitim cestnim prometom, ker je jasno, da mora uporabnik cest prispevati tudi za njihovo vzdrževanje. Stanje cest pa je ponekod zelo kritično, ker ni dovolj sredstev, da bi jih redno vzdrževali.

Republiška zbornica za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet bo poslala svojim članicam gradivo o problematiki notranje delitve dohodka. S tem jim bo nudila pomoč pri sestavljanju pravilnikov o notranji delitvi dohodka. Doslej so številna podjetja naročila nekake vzorčne pravilnike, s katerimi pa si ne morejo prav nič pomagati, ker v sedanjih razmerah sproščena gospodarska sistema nikakor ni moč predpisovati kakršnih koli šablon za gospodarjenje in delitev. Zaradi tega bodo ta podjetja kaj kmalu spoznala, da so vrgla denar skozi okno. Nasprotno pa si bodo gospodarske organizacije, ki morajo do konca leta po novih predpisih sprejeti pravilnike o delitvi čistega

dohodka ter pravilnike o delitvi osebnih dohodkov, precej pomagale z gradivom, ki ga bodo prejele od svoje zbornice.

Jugoslovanski premogovniki so morali zadnje mesece močneje kakor običajno v polletni sezoni zmanjševati proizvodnjo premoga zaradi slabe prodaje zlasti drobnih vrst in naraščanja zalog neprodanega premoga. Da bi omilili njihove težave, je nedavno začelo veljati dopolnilno odredbe o minimalnih zalozah premoga, ki razširja obveznost minimalnih zaloz še na že-

V 1962: CESTNINA ZA MOTORNA VOZILA

lezniška transportna podjetja, ki morajo do 30. septembra dopolniti svoje zaloge premoga do višine 45-dnevne povprečne potrebe.

V zveznem družbenem planu je predvideno pet milijard din za kreditiranje trgovine na drobno oziroma njenih obratnih sredstev. Te dni je glavna centrala Narodne banke na predlog zveznega državnega sekretarja za blagovni promet dodelila prvo polovico sredstev. Iz prve tranše bo dobila Slovenija 625 milijonov din.

Regulacijska dela pri urejanju ljubljanskega železniškega vozlišča, ki so se začela letos spomladi, potekajo po določenih načrtih. Ze spomladi so začeli graditi novi lokotovorni kolodvor v Mostah, hkrati pa so začeli urejati

neposredno okolico ob križiščih Titove in Celovške ceste z železniško progo. Pred kratkim so začeli rušiti stavbe »Globusa«, 1. septembra pa pride na vrsto nekdanji »Bavarski dvor«. Prihodnje leto bodo začeli poglobljati cestišči na Titovi in Celovski cesti, ki bosta v podvozu speljani pod železniško progo.

Po končanem XI. kongresu Evropskega hmeljarskega biroja, ki je bil nedavno v Beogradu, je bila nekaj dni na obisku v Sloveniji delegacija članov EHB, v kateri so bili predstavniki hmeljarjev Velike Britanije, Francije, Belgije, Vzhodne Nemčije, Poljske, Čehoslovaške in Madžarske. Zanimali so se za organizacijo hmeljske proizvodnje v Sloveniji, za sodelovanje zadrugnih organizacij s hmeljarji, za stroške proizvodnje in podobno. Presenetila jih je kakovost piva laške pivovarne.

Stalna konferenca jugoslovanskih mest pripravljajo gradivo za razpravljanje o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v komunah, posebno v zvezi s spremembami pri delitvi dohodka in v zvezi z najavljenimi ustavnimi reformami. O tem bodo razpravljali na letni skupščini Stalne konference, ki bo 30. in 31. oktobra v Nišu.

Se tri kratke vesti: — Strokovnjaki so izdelali načrt za vodno pot Morava—Vardar, ki bi povezovala obale Severnega morja in Baltika preko vodne poti Mena—Ren—Donava s Solunom. — Na jesenskem zagrebškem velesjemu bo sodelovalo okrog 5600 razstavljavcev, od tega 1100 domačih in 4500 tujih iz 31 držav. — Za uvoz blaga široke potrošnje v letu 1962 je odobrenih 3 milijard deviznih dinarjev.

Koliko bo zaslužila Ivanka

(Nadaljevanje s 1. strani)

skij svet. V njem so vsi predsedniki obratnih delavskih svetov in člani združnega sveta iz vrst kolektiva. Osrednji delavski svet rešuje vsa vprašanja, ki zadevajo delovna razmerja, notranje odnose v kolektivu, skratka vse, kar zadeva lastne proizvodne obrate.

UPRAVA - SERVIS EKONOMSKIH ENOT

Naj bo dovolj splošnih podatkov. Povrnimo se k upravi podjetja, oziroma, kot jo imenujejo v Brežicah, k servisu vseh ekonomskih enot. Tudi uprava je po novem sistemu razdeljevanja osebnih dohodkov postala samostojna ekonomska enota. Ima tudi svoj obratni delavski svet in še upravni odbor ekonomske enote. Uprava oziroma servis nima lastnih dohodkov, zato jo morajo vzdrževati vse produktivne ekonomske enote. To so uredili tako, da prispeva vsaka ekonomska enota za upravo 1,285 odstotka od osnovnih sredstev, ustvarjenega prometa, osebnih dohodkov in amortizacije. Tako so osebni dohodki v upravi zaposlenih odvisni od uspeha celotne zadrage. S pomočjo posebnega ključa oziroma točkovanja pa so izračunali osnovo osebnih dohodkov za vsakega posameznika. Dejal sem osnovo, zakaj ta jim koristi le za izplačevanje mesečnih akontacij.

IVANKA IN NJENIH 40 TOČK

Ce se zdaj povrnemo k tovarišici Ivanki in razčlenimo njen osebni dohodek, bomo najlaže spoznali bistvo tega sistema razdeljevanja osebnih dohodkov v brežiški kmetijski zadrugi. Malo prej sem omenil točkovanje. Lotimo se najprej tega. Točkovanje zajema strokovnost in kvalifikacijo, prakso za stroko in delovno mesto. Točkovanje v razponu, in sicer: za prvi pogoj od 20 do 30 točk, za drugi od 10 do 30 točk in za tretji pogoj od 5 do 40 točk. Popolna strokovnost za določeno delovno mesto po predvideni sistemizaciji, nad 10 let prakse v stroki in nad 15 let delovne dobe zneso 100 točk. Tovarišica Ivanka Vogrež pa je še mlada, zato je nabrala le 40 točk.

Preden razčlenjujemo dalje, naj opišem še njeno delovno mesto. Kot glavna administratorka opravlja daktilografsko delo za vse enote in za upravo, vso personalno administracijo, posle s socialnim zavarovanjem, izdaja potne naloge, vodi administracijo potrošniških kreditov, nadzira ekonomat in opravlja še vrsto ostalih manjših administrativnih del, kot so

starem tarifnem pravilniku.

CIM VEČ BODO USTVARILI, VEČ BO ZASLUŽILA

Rekli smo, da je akontacija izračunana od planirane bruto prometa zadrage. Dosedanji promet pa je običajno večji od planirane. Za končni obračun mesečnih osebnih dohodkov pa velja dejanska me-

In še nekaj mesecev bo preteklo, da se bo sistem popolnoma izkristaliziral in uveljavil. Pa vendarle, prvi zametki so tu. Prizadevanja bodo rodila sadove, ki bodo prav gotovo poplačali vloženi trud. So pa tudi spodbuda vsem tistim, ki še čakajo, da jim bo načela nove delitve dohodka uveljavil nekdo "od zgoraj".

R. S.

Od zanesljivih, hitrih in preglednih podatkov, za katere mora skrbeti dobra uprava, ima zadruga vodstvo vsakor veliko korist: zato bodo Ivankini dohodki vedno v sorazmerju z uspehi in napredkom vseh enot v zadrugi

zapiski sej organov upravljanja, strokovnih služb in podobno. Pri tako obsežni zadrugi, kot je brežiška, ki ima zaposlenih povprečno okoli 240 delavcev in ustvarja nad 800 milijonov dinarjev prometa na leto, je to precej veliko delo. Za to delovno mesto je potrebna srednja strokovna izobrazba. Ona pa ima nižjo strokovno izobrazbo, vendar na delovnem mestu povsem zadovoljuje, zato prej samo 20 točk. Prakse za stroko še nima dosti, delovne dobe pa ima 4 leta. To je skupno spet 20 točk. Skupaj je dosegla torej 40 točk.

Naj povem, da so točkovanje povzeli po starem tarifnem pravilniku, ko so bili osebni dohodki še v razponu, in je to le osnova za ugotavljanje akontacij. Višino akontacije pa so potem preračunali na promile, ki jih obračunavajo od planiranega bruto prometa zadrage. Za Ivanka so izračunali 0,270 promile, kar da preračunano v dinarje 18.000 mesečne akontacije. To je 1000 dinarjev več, kot je dobila po

sečna realizacija. Gibanje njenih dohodkov je torej vezano na realizacijo, se pravi: čim večji promet ustvari celokupno zadruga, toliko večji so njeni mesečni dohodki. To načelo pa velja tudi za vseh ostalih 20 uslužbencev servisa ekonomskih enot v brežiški kmetijski zadrugi. Tako so v brežiški zadrugi odpravili stari sistem meznega razdeljevanja osebnih dohodkov tudi v upravi in moram reči, da so doslej v uveljavljanju novih načel delitve dohodka v zadrugi prišli v našem okraju najdlje.

SISTEM BODO SE IZPOPOLNILI

Seveda ne moremo trditi, da je ta sistem razdeljevanja osebnih dohodkov popolnoma in edino pravilen. Predsednik sindikalne podružnice tov. Maks Toplišek je dejal, da je ves sistem še v razvoju in dodal, da sta na nekatere pomakljivosti opozorila že aprilski in majski obračun osebnih dohodkov. Kolektivi prizadetih ekonomskih enot so jih takoj popravili.

Odlomek iz življenja v JLA

V počastitev 15-letnice glasila JLA »Narodne armije«, je Dom JLA v Novem mestu organiziral zanimivo razstavo fotografij in umetniških slik slikarja poročnika Caniča. »Fotografije so posrečeno pripovedovale o življenju v JLA,« so napisali obiskovalci v knjigo vtisov. 61 motivov raznovrstne dejavnosti v JLA in 30 olj slikarja Caniča si je ogledalo okrog 600 ljudi.

Razstava je bila v Novem mestu od 13. do 17. avgusta, predtem pa so jo videli Črnomaljšani.

EKONOMSKE ENOTE TUDI V INDUSTRIJI OBUTVE

Na zadnjih občinskih konferencah Zveze komunistov in Socialistične zveze v Novem mestu so med drugim razpravljali tudi o decentralizaciji delavskega samoupravljanja. Takrat so poudarili, da decentralizacija upravljanja zaostaja predvsem v manjših podjetjih, in sprejeli priporočilo, naj tudi manjša podjetja posamejno večja, ki imajo obratne delavske svete in ekonomske enote že dije časa. Eno teh manjših podjetij je tudi Industrija obutve v Novem mestu. Te dni smo se ogledali v podjetju in zvedeli, da so se pripravili za ustanovitev obratnih delavskih svetov in ekonomskih enot že lotili. Upravni odbor je izvolil posebno komisijo, ki prav zdaj pripravlja potrebne izračune in dokumentacijo za prehod na nov način nagrajevanja. Po sedanjih računih bodo podjetje razdelili na 7 ekonomskih enot in izvolili 2 obratna delavska sveta. Po potrebi pa bodo ustanovili še več obračunskih enot.

Novomeška Industrija obutve je zrasla pravzaprav iz nič. Leta 1945. je 7 delavcev ustanovilo čevljarstvo zadrugo Osnovna in obratna sredstva so takrat zložili sami. Potem so se počasi razraščali. 1951. leta so zaposlili že nad 50 delavcev in ustvarili dobrih 7 in pol milijonov dinarjev proizvodnje. V industrijo obutve so se preimenovali 1954. leta. Večji vzpon pa so zaznali šele v zadnjih letih, ko so proizvodnjo skoraj podvojili in dosegli vrednost blizu 400 milijonov dinarjev.

Zanimiva je primerjava proizvodnje letošnjega prvega polletja z lanskim. V primerjavi s prvim polletjem minulega leta so letos povečali proizvodnjo za 5 tisoč parov čevljev, vendar so porabili okoli 10 tisoč ur manj kot lani. Prav tako so se letos povečali osebni dohodki za okoli 22 odstotkov, strnilost pa je narasla za dobrih 15 odstotkov. Z boljšo organizacijo dela - posamezne stopnje dela so boljše razporedili - so povečali proizvodnjo za 100 parov na dan. Letos so nabavili tudi 9 novih strojev, ta mesec pa so odprli še nov proizvodni oddelček. Zaposlili so okoli 20 novih delavcev, ki jih bodo priučili v domačem podjetju. Tehnično pomoč jim nudi tudi kolektiv podjetja »Peko« iz Tržiča. Z njim so namreč navezali tesnejše delovne stike, tako da prodajo okoli 80 odstotkov vse proizvodnje njihovim poslovalnicam po vsej Sloveniji.

V industriji obutve pripravljajo tudi načrte za razširitev in nabavo strojne opreme. Na povečanje proizvodnje in zmanjšanje proizvodnih stroškov pa bodo močno vplivale nove ekonomske enote, ki jih pripravljajo. S poizkusnim obračunavanjem bodo začeli že ta mesec.

R. S.

Z kaj se je na Mirni zataknilo

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerih je slišal že zunaj podjetja, so mu v odgovor pokazali vrata ali pa mu drugače zagrozili.

Nadalje so delavci na sobotnem sestanku ostro kritizirali nepravilen odnos vodstva do proizvajalcev in načeli še vrsto drugih problemov, ki nikakor ne morejo biti v pohvalo niti predstavnikom kolektiva, niti delavskemu svetu in sindikalni organizaciji in tudi ne ZK. Izkazalo se je namreč, da je do takega stanja v podjetju prišlo predvsem zaradi preslabega obveščanja proizvajalcev, da DS sklepov sploh ni objavljala na oglasni deski, da sindikat sestankov ni skliceval zato, »ker ni tega zahteval noben delavec«, da so obširno govorili o pravilnikih o delitvi čistega dohodka, da pa je vse ostalo v rokah ožjega kroga itd. Razen tega je osnovna organizacija ZK prekrizanih rok gledala, kaj se dogaja, lahko bi rekli, da je take-

mu početju dajala potuho in skrito podporo.

Ali more biti v takem kolektivu socialistično vzdušje, ali bomo še naprej dopustili, da bi šlo karkoli mimo nas? Tako so se potem spraševali mirenški proizvajalci. Ni dovolj, da samo ugotovimo napake vodilnih ljudi v podjetju, kajti če hočemo res kaj doseči, bo treba čimprej oblikovati ekonomske enote in urediti oziroma osnovati nagrajevanje za spodbudno delovanje po delu. Ljudem, kot je v »Mirni« tehnični vodja, pa je treba povedati, da z zmerjanjem delavcev in z nasiljem nikakor ne gradimo novih odnosov. Javno jim je treba tudi povedati, da od takih »tehničnih vodij« pač ni odvisen obstoj obrata oz. tovarne.

Kdo so bili torej neposredni krivci za mirenska dogajanja? Navedli smo jih v prejšnjih vrsticah, delovni kolektiv pa je njihovo početje dokončno prerešetal na sobotnem sestanku. Tedaj so izglaso-

vali nezaupnico izvršnemu odboru sindikalne organizacije in zahtevali spremembe v delavskem svetu. Predsednik DS vsekakor ne bi smel biti direktorjev pomočnik, saj ta često zapade pod vpliv direktorja in potegne za sabo tudi ostale člane DS, ki velikokrat še ne znajo misliti s svojo glavo.

Socialistični odnosi v kolektivu bi morali biti spodbuda za socialistične odnose v proizvodnji. Tega pa se še mnogokje premalo zavedamo. Ni dovolj, če menjamo ljudi na vodilnih položajih. Dokler ne bomo iztrebili birokratizma, ki ima še zelo globoke korenine, dokler ne bomo delavcu - proizvajalcu zagotovili »mesta« v podjetju, bomo težko reševali vprašanje notranjih odnosov določene proizvodne enote. Morda bodo zdaj vodilni ljudje v mirenski tovarni šivalnih strojev kakor tudi trebanjski občinski ljudski odbor le našli čas za pravočasno odstranjevanje kvarnih pojavov.

Nov način gospodarjenja z gozdovi

Ostreje kot doslej bomo prepovedovali pašo po gozdovih, ker živina popase precej mlade podrast, hkrati pa bomo v sodelovanju z lovskimi družinami skrbeli za primeren odstrel divjadi, ki povzroča enako škodo. Z ostrimi ukrepi bomo razen tega odpravili tudi steljarjenje in kleščenje v gozdovih.

DREVESNICE

Do leta 1980 bomo povečali lesno zalogo za dvakrat. To bomo dosegli s številnimi ukrepi, ki smo jih že omenili, predvsem pa z obnovo in premenjo gozdov ter z urejanjem plantažnih nasadov. Za vse to bomo potrebovali milijone gozdnih sadik. Dobil jih bomo iz drevesnic. Drevesniških površin imamo že zelo malo, vsekakor pa mnogo premalo za tako velike potrebe, kot so. Zato

se moramo zelo resno in odločno lotiti naloge.

Naše gozdarsko drevničarstvo je bilo doslej precej zanemarjeno. Večina drevesnic je neprimernih. So največkrat premajhne in na neprimernih krajih ter preveč oddaljene od gozdnih površin, ki potrebujejo sadike. To so le v redkih drevesnicah pedološko pregledana, sadike pa niso bile dovolj zaščitene pred škodljivci. Pri vzgoji mladih sadik je potrebna voda, te pa večina drevesnic nima. Ročno delo in nestrokovno upravljanje - pristanjuje namreč strokovno usposobljenih drevničarjev - zelo podražita ceno sadik. Negospodarske cene sadik pa si pri tako obširni obnovi gozdov, kot je zamišljena v načrtu, ne moremo privoščiti.

Za obnovo in premenjo gozdov ter za nove nasade

bomo do leta 1965 potrebovali več kot 6 milijonov sadik, iglavcev in 273 tisoč sadik listavcev. Tolikšne količine bomo lahko proizvedli na 38 hektarjih sodobno urejenih drevesnic, ki bodo imele dovolj vode in bodo površinsko mnogo obsejnejše kot dosedanje. Z dobrim strokovnim vodstvom, z zaščitnimi ukrepi in z gnojenjem bomo vzgojili potrebno število zdravih in močnih sadik. Izmed iglavcev bodo v drevesnicah gojili smreko, zeleni bor, zeleno duglazijo in sudeški macesen, izmed listavcev pa topole, rdeči hrast in jelšo.

GOZDNE CESTE, POSLOPIJA IN MEHANIZACIJA

Za odvoz posekanega lesa na površinah za golosek, pa tudi za vzgojo in obnovo gozdnih površin bomo potre-

bovali urejeno mrežo gozdnih cest. Do leta 1965 bomo vsako leto zgradili za 145 odstotkov več gozdnih cest kot smo jih leta 1960. Popravila in razširitev dosedanjih cest bomo opravili v daljšem razdobju. Letos in v prihodnjih štirih letih bomo zgradili 76 km novih gozdnih cest, tako da jih bo leta 1965 za 19 odst. več, kot jih je bilo leta 1960. Ceste bodo odigrale pomembno vlogo tudi zato, ker bodo razen vsega ostalega omogočile večjo uporabo sodobne mehanizacije v gozdarstvu. Ko jih bomo gradili, bomo razen gozdarskih potreb upoštevali tudi javne potrebe, javni promet in turizem. Stroške za gradnjo gozdnih cest pa bomo prilagodili gospodarski moči in zmognosti območja, za katero jih bomo gradili.

Ročno delo je zelo drago, razen tega pa je gozdne de-

lavce zaradi težki delovnih pogojev težko dobiti. Doslej smo si pomagali z najemanjem sezonskih delavcev, ki so sekali les v zimskem obdobju. Stroški poseka se bodo z uporabo mehanizacije zmanjšali. Za pravilno in gospodarno uporabo mehanizacije bomo potrebovali ljudi, večše ravnanja s stroji. Z gradnjo poslopj, kjer bodo stanovanja, hkrati pa tudi lope za razne stroje, bomo težavo odpravili. Ker je gozdna mehanizacija razmeroma draga, sredstev pa nam ne bo preostalo, bomo morali kar najbolj izkoristiti tiste stroje, ki jih že uporablja kmetijstvo. Tu bomo poiskali razne oblike sodelovanja med kmetijstvom in gozdarstvom in opravljali gozdarska dela v obdobju, ko je kmetijska mehanizacija nelkoristna (zima, pozna jesen, nekatera obdobja med letom).

TRI MILJARDE DINARJEV

Za tako obsežna dela v gozdarstvu bomo v prihodnjih petih letih potrebovali

nekaj več kot tri milijarde dinarjev. Za obnovo osnovnih (gospodarskih) gozdov, torej za pogozdovanje, vnašanje ter'nego in varstvo, bomo porabili 725 milijonov dinarjev, za enaka dela v izrojenih gozdovih pa 1 milijardo 338 milijonov dinarjev. V gradnjo in popravila 102 km gozdnih cest bomo vložili 694 milijonov dinarjev, v gradnjo stavb za potrebe gozdarstva 282 milijonov, za opremo teh stavb pa 130 milijonov dinarjev. Vsega skupaj tri milijarde 35 milijonov dinarjev. Od tega pa bomo za gozdove zasebne lastništva porabili 1 milijardo 356 milijonov dinarjev.

Številke niso majhne, pogledjmo, kje bomo dobili tolikšne zneske. Strokovnjaki, ki so pripravljali načrte, so računali s tem, da se bo po novih predpisih gozdarska služba vzdrževala s proračunskimi sredstvi. Presežki, ki jih ustvarja gozdarstvo, ne bodo več krili proračunskih izdatkov. Popravilo poti se bo financiralo s sredstvi podjetij.

Na mnoga leta, tovariš Iko!

Jutri bo v Bršlino pri Novem mestu v krogu svojih domačih praznoval 60-letnico življenja tovariš Avgust Jazbinšek - Iko, upokojeni železničar, aktivist Osvobodilne fronte iz leta 1941 in star borec za delavske pravice. V imenu številnih znancev in prijateljev, tovarišev iz let NOB, zlasti pa v imenu železničarjev - bravcev našega tednika, mu za to obletnico iskreno čestitamo in voščimo predvsem trdnega zdravlja in zadovoljstva v plodni jeseni življenja!

Komaj mu je bilo 14 let, je že začel delati kot lesni delavec na parni žagi v Sevnici. Njegov oče je bil progovni delavec. Zeleznica je pritegnila v svoje vrste tudi našega jubilarja, da ji je ostal zvest od 8. januarja 1918 do upokojitve pred nekaj leti. V teh letih je bil progovni delavec, premikalec in kretnik; za marsikaj je moral prijeti in kmalu je začutil tudi posledice naprednega dela. Ze leta 1920 je sodeloval v železničarski stavki, kas-

neje pa je bil večkrat osumljen komunizma. Leta 1935 je bil premeščen v Novo mesto, kjer je postal 1941 eden prvih aktivistov na železniški postaji. Z OF

je začel delati za osvoboditev; prenašal je pošto in različen material iz Ljubljane na teren. Septembra 1941 je postal kandidat

KPS, 16. februarja 1942 pa je bil sprejet v Partijo. Med vojno je bil med drugim sekretar odbora OF v Dobručju in v Toplicah, po vojni pa je spet vrheto delal pri železnici vse do upokojitve. - V številnih družbenih organizacijah, predvsem pa v vrstah vojaških vojnih invalidov, je tovariš Iko vsa leta vrheto delal pri prizadevanju, tu pa ga najdemo tudi danes, ko se še ves posveča nalogam v organiziranem družbenem življenju.

Za plodnih 60 let življenja ga tovariši in sodelavci lepo pozdravljamo; skupnost ga je za revolucionarno delo zasluženo nagradila, vsi pa ga spoštujemo in mu želimo predvsem trdnega zdravlja in dobre volje tudi v bodoče!

V Krškem spet državno prvenstvo

27. avgusta bodo v Krškem II. dirke za državno prvenstvo v speedwayu. Zaprtili smo Jazneza Potočnika, predsednika Avtomoto društva v Vidmu-Krškem, naj v zvezi s tem dogodom odgovori na nekaj vprašanj.

Kaj si obetate od letošnjega državnega prvenstva v Krškem? Predvsem si na odlični dirkalni stezi obetam napetih borb. Nastopilo bo 16 jugoslovanskih dirkačev, ki se bodo potegovali za prva mesta. Kdo bo zmagoval, ne vemo, kajti moči nastopajočih so precej izenačene. Zanimivo, da so naši najboljši dirkači v skrbeh zaradi mlajših dirkačev, ki se vedno bolj uveljavljajo. To bo resnična borba med mlado in staro generacijo. Slednji imajo že izkušnje, prvi pa mnogo več hrabrosti in poleta. Oboje je porok, da bodo tekme napete in zmage tesne. Vsak meter bo odločilen. Vsega tega nismo videli na svetovnem konoskem prvenstvu 28. maja letos, kajti Poljaki so zmagovali, ostali pa so za njimi vozili.

Koliko dirk državnega prvenstva je določenih za letos.

Za letos so določene tri dirke. Prva je bila 13. avgusta v Bjelevaru. Tu je dosegel največ točk Drago Regvar iz Zagreba pred Valentinom Medvedom iz Varaždina. Domačin Franc Mlakar, ki trenutno vozi za Zemun, je bil tretji. Franc Babič iz Krškega se je uvrstil na peto mesto, Stane Salmič na deveto. Oba krška dirkača sta imela okvare na motorjih, vozila pa sta odlično. Druga dirka bo v Krškem, tretja pa v Varaždinu.

Omenili ste, da bo na državnem prvenstvu nastopilo 16 dirkačev. Koliko jih bo iz Slovenije?

Slovenija bo poslala v boj kar 7 dirkačev. Franc Babič, ki bo vozil na novem motorju FIS, in Stane Salmič iz Krškega, Ma-

tež Rožman, Franc Dolinšek iz Kranja, Jože Visočnik, Drago Perko in Ivan Kos iz Maribora bodo častno zastopali Slovenijo.

Bodo kakšne posebne ugodnosti za gledalce na letošnjih dirkah?

Za svetovno consko prvenstvo je bil štadijon popolnoma preurejen. Z lahkoto je sprejel kar 20 tisoč gledalcev. Ker na teh dirkah ne pričakujemo tolikšne udeležbe, bo prostora dovolj in

Atleti pred novimi nastopi

Pretekli teden smo poročali o nastopu nekaterih novomeških atletov na državnem prvenstvu posameznikov v Ljubljani, kjer so se prav dobro odrezali. To je bil vrhunec prvega dela letošnje atletske sezone, v začetku septembra pa se bo pričel drugi del sezone, v katerem bo prav tako precej zanimivih in važnih nastopov.

Ze 2. in 3. septembra bo v Sarajevu održana Celju državno prvenstvo za mladince in mladinke. Za nas pa do še važnejše republiške mladinske prvenstvo, ki bo teden dni kasneje (18. septembra) v Novem mestu in Ljubljani. Novomeški atletske klube, ki se je na nekaterih letošnjih tekmovanjih zelo izkazal, bo imel tu lepo priliko, da pokaže kaj zmore in koliko velja v republiškem merilu.

Da bi preverili trenutno formo posameznikov, bo v soboto, 26. avgusta od 16. dalje na sta-

Okoli 900 udeležencev na delavskih športnih igrah!

V teku so obširne priprave za I. delavske športne igre novomeške občine, ki bodo zajele nič manj kot 900 članov delovnih kolektivov in ustanov.

Do 20. avgusta se je prijaviilo 28 ekip za kegljanje, 18 za balinanje, 41 za streljanje, 20 za namizni tenis, 14 za odbojko, 21 za šah, 6 za mali nogomet, 14 za atletska tekmovanja in 12 ekip za turno in športno kolesarjenje.

Odziv je ogromen, zato bo tekmovanje trajalo od 10. septembra do 16. oktobra, ko bo slovesen zaključek.

Uspeh krmeljskih rokometišev

Preteklo nedeljo so se krmeljski rokometiši udeležili turnirja v počastitev občinskega praznika Zagorja in so častno zastopali naš okraj, saj so osvojili prvo mesto med štirimi sodelujočimi ekipami. Dobil so vse igre in tudi pokal!

Nastopile so ekipe JNA, Partizana iz Zagorja, Radeč in Krmelja.

Ponovno sta se odlikovala vratar Vilij Logar in napadalec Jože Logar. D. B.

Med spomeniki, ki nas bodo vedno spominjali na nepozabnega umetnika, prijatelja in dobrega človeka, je tudi velikanova glava ob cesti pri Kvasici. Tudi tu je Jakob Savinšek dokazal, kako mojstrsko je znal vskladiti najpreprostejše gradivo s sodobno obliko: iz marmornate skale v Gradcu, ki je samo s tremi konicami molela iz zemlje, je po izkopu z minimalno obdelavo ustvaril glavo, ki na svojstven način obvladuje okolico in ustvarja v gledalcu prav posebne občutke

Vsem, ki spoštujejo in ljubijo njegovo delo, sporočamo, da je 17. avgusta 1961 v Kirchheimu umrl

JAKOB SAVINŠEK akademski kipar

Njegovi spomeniki osvobodilnemu boju in velikim možem slovenske kulture in naše revolucije, ki stojijo na Dolenjskem in drugod v Sloveniji, so ponos našega ljudstva. Svet Svobode in prosvetnih društev okraja Nova mesto časti spomir laureata Trdinovih nagrad, Dolenjsko muzejsko društvo pa se klanja spomnu svojega ustanovnega člana.

V svojih delih bo vedno živel med nami!

KRATKE ŠPORTNE VESTI

KOČEVJE : ELAN 61 (2:1) Elanovo nogometno moštvo je v nedeljo odigralo prijateljsko tekmo s Kočevjem. V prvem polčasu so bili Novomeški domačini še kolikor toliko enako vredni, nato pa jim je pošla sapa in so bili premagani s 6:1.

Namiznoteniska zveza Slovenije je za 25. in 27. avgust razpisala mednarodno prvenstvo Ljubljane za mladince in mladinke. Sedaj so prvotni razpisi spremenili, tako da bo turnir na Bledu namesto v Ljubljani in da bo to mednarodno mladinsko prvenstvo FLRJ. Za turnir se lahko prijavijo državne mladinske reprezentance, iz Jugoslavije pa okrajne ali mestne mladinske reprezentance. Tudi

naš okraj je prijavil moško in žensko mladinsko ekipo. Medtem ko je ženska ekipa že določena (Mikčeva in Turkova), bodo za sestavo moške trilateralne ekipe igrali poseben izbirni turnir Boljkovac iz Crnomlja, najboljši mladinec iz Krškega ter Turk, Gunde, Šormrak in Berger iz Novoga mesta. Izbirni turnir bo danes 24. avgusta, ob 17. uri v telovadnici osnovne šole v Novem mestu.

Nogometiši iz tovarne celuloze se vneto pripravljajo za papirnške športne igre, ki se bodo pričele 24. avgusta v Vovčan. Na stadionu v Krškem je bila te dni odigrana prijateljska nogometna tekma s Senovim. Celulozarji so jo odločili v svojo korist z rezultatom 5:0.

Rokometiši iz Krškega so se na kvalifikacijskem tekmovanju v Murski Soboti uvrstili v slovensko ligo. Zdaj se marljivo pripravljajo na prvo srečanje z Mladostjo iz Kranja, ki bo 3. septembra v Krškem. D. K.

Mopedist je obležal

8. avgusta se je s Senovega pešja domačin Franc Ribič. Ker je nepravilno upravljal moped, ga je zaneslo. Padel je in obležal težko poškodovan. Prepeljali so ga v brezliško bolnišnico. Kaže, da še ni vsakdo sposoben voziti, čeprav ima v žepu vozniško dovoljenje.

Astali v Brestanici

V Brestanici so začeli asfaltirati cesto, ki jo gradi komunalno podjetje s Senovega. Da bi bila cesta čimprej končana, je mladina iz Brestanice ustanovila brigado, ki pomaga pri izkopih. Za pomoč jim gre vsa zahvala. Želimo, da bi bila cesta res kmalu urejena. A. F.

Predsednik delavskega sveta odgovarja

Odgovor na članek »Za naprej bom jaz plače rihlal...«

Dolenjski list je 17. avgusta objavil članek pod naslovom »Za naprej bom jaz plače rihlal.« Vsebinska članica nima zveze z resničnimi dogodki v »Hotelu Kandiji«.

Delavski svet podjetja je nesrešno pisanje Riharda Somperja zelo presunilo, zato najjamo bralcem dozajansko stanje v podjetju.

Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov trenutno pripravljamo, ni pa še v razpravi oziroma ni sprejet. Sprejeta so le merila o delitvi osebnega dohodka delavcev, na osnovi katerih so bile obračunane plače. Tudi kdo dobi zaslužek pri cigaretah, še ni dokončno določeno in bo o tem razpravljali delavski svet pred sprejemom pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Jože Colarič dela na delovnem mestu ekonomista in ima odobrenih 2,1 odst. od prometa z živil, kar mu je ta mesec zneslo 21.990 din. in še (kakor vsak drugi, ki dela kot natak) 4 odst. od doseženega njegovega prometa, kar je zneslo 1699 din. Pisec članika trdi, da pripada Colariču še 17.993 din od prometa v točilnici, kjer je vsak drugi dan zamenjal točajko, kar pa ni točno. Tako je Colarič delal nekaj časa vsak drugi

dan kot točaj, vsak drugi dan pa kot ekonom. Kadar je delal kot točaj, je delal ves dan. Naslednji dan, ko je delal kot ekonom, pa je prišel v službo kasneje in je v glavnem le razkinjeval skladiščno kartoteko, se pravi, da tudi ni imel pravice do 100 odstotne plače ekonomista, to je 21.990 din ali 2,1 odstotka od prometa z živil tisti mesec.

Ta čas pa so poleg svojega dela opravljali posle ekonomskega namesta Colariča drugi uslužbenci hotela, ki pa za to svoje delo niso zahtevali nobenega plačila. Skratka: Colarič je zahteval plačo za dve delovni mesti hkrati (ekonomista in točaja), čeprav je razumljivo, da ni delal hkrati na dveh delovnih mestih. Vsekakor pa pripada Colariču še posebna nagrada ali pa razlika med boljše in slabšo plačo, kakor tudi tistim delavcem, ki so njega nadomestovali, ko bo to odobril delavski svet na prvem zasedanju. Podobno je tudi v primeru perice.

Direktorjeva povprečna doseganja letošnja mesečna plača znaša 47.400 din in ga zato tudi nima smisla primerjati z direktorjem neke tovarne, zlasti še zato, ker je imel zadnjih šest let po 15, 18 in 22 tisoč din plače.

Dalje ni dal direktor izjave »za naprej bom jaz plače rihlal.« Direktor je namreč je zavrnil podpis plačilne liste, ki ni bila sestavljena na podlagi sprejetih meril z besedami: »Kaže, da bom moral za naprej sam sestavljati plačilno listo, to pa zaradi tega, ker delavski svet še ni odobril nekaterih pripadajočih zneskov, katere je vsebovala plačilna lista. Tudi ne drži, da bi direktor dejal, naj Colarič uveljavi svoj zahtevek preko sodišča in da se na delavski svet nima smisla pritoževati. Direktor je Colariču pojasnil, da bo dobil pripadajoči zaslužek, čim ga bodo organi upravljanja odobrili.

Cudimo se, da novinar ni preveril točnosti podatkov pri naših organih upravljanja, prav tako pa se kolektiv upravičeno sprašuje, kateri posameznik ali forum je dal novinarju neresnične podatke in s kakšnim namenom. V naši občini je še kakšno podjetje, kjer imajo člani kolektiva ali pa organi upravljanja manj besede kot pri nas, pa se za člane kolektiva nihče ne potegne.

ANTON PATE, predsednik delavskega sveta v podjetju »Hotel Kandija«

Novo o naših plavalcih

Na državnem mladinskem prvenstvu v Splitu 11. do 13. avgusta se je plavalni klub »Celuloza« uvrstil na deveto mesto pred Mladostjo iz Zagreba, Primorjem z Reke in drugimi. Na prvenstvu je tekmovalo 18 klubov. PK Celuloza je zastopalo samo 7 tekmovalcev. Največji uspeh je dosegla štafeta 4x200 m prosto moški s časom 9.55.1 in se uvrstila na tretje mesto.

CEMU SO SLI V KRANJ? Pionirji, sodelovalci Celuloze so 11. t. m. sodelovali na republiškem pionirskem plavalnem prvenstvu v Kranju. Ker niso imeli s seboj legitimacije o registraciji, je Plavalna zveza Slovenije diskvalificirala celotno ekipo Celuloze. Celuloza je bila kandidata za prvo mesto, saj ima plavalce, ki so v republiški pionirski reprezentanci. Sklepe plavalne zveze je nekoliko oster, vendar po-

vsem pravičen. To bo plavalcem opozorilo, naj ne hodijo na tekmovanja brez legitimacije.

V TRBOVLJAH TRETI Na republiškem plavalnem prvenstvu v Trbovljah so plavalci Celuloze prepustili drugo mesto samo z 219 točk razlike PK Rudar. Zlasti se je izkazala Vesna Brekvar, ki je plavala 100 m prano 1.30.9, 200 m prano 3.14.3 in 100 m metuljček 1.26.6. Odrezala se je tudi štafeta 4x100 mešana moški (Jensenšek, Kravos, Lileg, Humar) s časom 4.59.1 in se uvrstila na drugo mesto, enako tudi štafeta 4x200 m prosto moški. Ekipa Celuloze ima letos zelo dobre plavalce, v krizi pa je s plavalkami. D. K.

Vsak četrtek: DOLENJSKI LIST v vsako hišo novomeškega okraj!

Prisrčno srečanje poštarjev

Sobotno in nedeljsko srečanje borcev-poštarjev v Crnomlju je bilo resnično uspel zbor nekdanjih partizanov, aktivistov, vojnih ujetnikov in internirancev, posvečen 20. obletnici začetka revolucije naših narodov. Množična udeležba — nad 5000 ljudi na nedeljski slovesnosti ob otvoritvi novega poštnega poslopja v Crnomlju — obisk partizanskih krajev, navzočnost številnih gostov iz Beograda, Zagreba, Ljubljane in domačih krajev, dobra organizacija prireditelj in prisrčno srečanje poštarjev iz vseh slovenskih pokrajin s prebivalstvom Dolenjske in še posebej Bele krajine — vse to je pripomoglo, da je bil prvi zbor poštarjev resničen praznik.

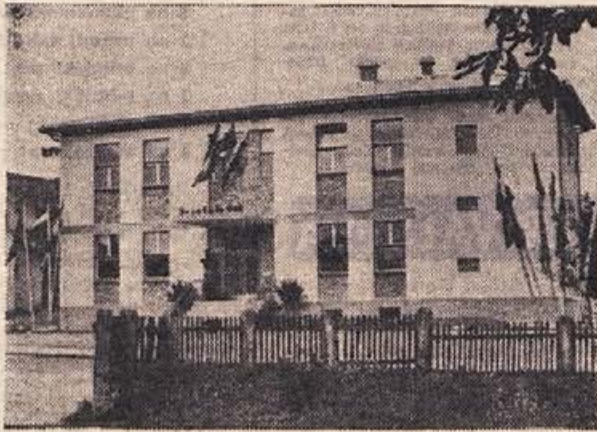
Dol. Toplicah je predsednik OLO Niko Belopavlovič v soboto ogradno sprejel predstavnike PTT podjetij, med katerimi so bili tudi Prvoslav Vasiljevič, generalni direktor jugoslovanskih PTT podjetij, njegov namestnik Vladimir Senk, A. Radović iz Srbije, Josip Čuljac in Ante Kukuljan iz Zagreba, direktor PTT podjetij Slovenije Jože Gerbec, predsednik UO Skupnosti PTT podjetij Slovenije Stane Knez in drugi. Iz vseh slovenskih okrajev je prišlo v Toplice tudi nekaj borcev-poštarjev, ki so se v letih NOB borili na Dolenjskem. Prisrčno dobrodošlo jim je izrekel predsednik Belopavlovič, po kosilu pa so se gostje in domačini odpravili v Občico, kjer so pred spominsko ploščo TV 15 položili venec. Tu je govoril bivši kurir Franc Kočman, oktet »Poštar« pa je zapel tri pesmi.

Pred spomenikom v Lokvan, kjer je bil smrtno ranjen komandant Stane Rozman-Stane, je govoril Janez Rožman; slavja so se tu udeležili tudi predstavniki ZB in ObLO iz Crnomlja. Zvečer se je na Gričko zbralo nad 600 poštarjev, nekdanjih borcev, aktivistov in internirancev, z Mirne gore pa sta prišli štafeti poštarjev-planincev. Udeležence je najprej pozdravila Dragica Rome, direktorica novomeškega podjetja PTT, nato pa je zborovanje pozdravil predsednik obč. odbora ZB Franc Košir. Za njim je o deležu poštarjev v NOB govoril

Vladimir Senk, eden prvih organizatorjev OF in upora med ljubljanskimi poštarji. Od nekdanjih 2200 poštarjev v Sloveniji jih je 383 sodelovalo v NOB, 259 je bilo aktivistov, 82 internirancev, 34 vojnih ujetnikov.

ska godba iz Ljubljane, nato pa se je razvilo prisrčno tovariško srečanje nekdanjih borcev in aktivistov kateremu so se pridružili številni domačini.

V nedeljo zjutraj se je pred novim poštnim po-

Novo poštno poslopje v Crnomlju

radlih, ustreljenih oziroma umrlih pa 114. Razen tega je okupator odpustil iz službe zaradi sodelovanja z OF 403 uslužbence nekdanjih pošt. Po govoru je sledil kulturni spored, kjer je sodelovala tudi poštar-

slojem zbralo nad 2500 članov kolektivov PTT iz vseh krajev Slovenije, razen njih pa novi gostje iz Ljubljane in Novega mesta, predstavniki okrajnih in občinskih političnih vodstev, OLO in ObLO ter or-

ganizacij. Na doslej največji poštarjski prireditvi je bilo zbranih v Crnomlju nad 5000 ljudi. Po pozdravu tovarišice Dragice Rome je govoril direktor Skupnosti podjetij PTT za Slovenijo Jože Gerbec, ki je prevsem opisal delež Bele krajine in Dolenjske v letih revolucije, nato pa je govoril o načrtih za nadaljnji razvoj PTT službe v Sloveniji (o tem, zlasti pa o načrtih PTT službe v našem okraju, bomo v kratkem objavili več zanimivih podatkov iz govora tov. Gerbeca). Zgraditev prvega poštnega poslopja v novomeškem okraju je skromna oddolžitev prebivalcem Bele krajine za njihov prispevek v osvobodilni vojni.

Po kulturnem sporedu so si gostje in številni drugi obiskovalci z zanimanjem ogledali novo poštno poslopje, v katerem je kolektiv crnomljske pošte začel takoj delati. Stavbo je zgradilo Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplja, projektiral pa jo je inž. Tine Horvat. Z zborovanja so poslali pozdravno brzojavko tovarišu maršalu Titu, srečanje pa se je zaključilo s športnimi prireditvami.

Spominu Prežljeve mame

Številni Novomeščani, znanci in prijatelji od blizu in daleč so pretekli teden spremili na zadnje pot v zoro delavsko mater in revolucionarko, spoštovano Prežljevo mamo. Dočakala je 83 let; rodila je deset otrok, izmed katerih so štirje umrli v rani mladosti. Milko so ubili belogardisti na Pristavi. Roza je umrla za tifusom med vojno v Novem mestu. Sin Vinko je inženir v Trbovljah, Marija je v Mariboru, Srečko v Kopru in Jože inženir v JLA.

Za skromno zunanjo podobo matere in gospodinje pa je dolga desetletja živelo bogato življenje žene-revolucionarke. Kot hči zidarja je Prežljeva mama razumela boj delavskega razreda za boljši svet. Po tiskarju Pintarju, možu hčerke Roze, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva, sta z možem spo-

znala ideje Komunistične partije. Prežljev dom v Novem mestu je postal žarišče napredne dejavnosti; hčerka Marija in sin Vinko sta postala člana KP leta 1924. Srečko 1926 in Jože 1936. V Prežljevi hiši na nekdanjem Florjanovem trgu so bili sestanki, studij, krožki, tehnika. Sem so zahajali tudi tovariši Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Tone in Vida Tomšič, France Klopčič in številni drugi partijski delavci. Prežljeva mama je pomagala vzgajati komuniste v moževi ključavničarski delavnici, prestala je veliko preganjanja in trpljenja, a je vztrajala do zmage in osvoboditve.

Danes ne živi od Prežljehov nihče več v Novem mestu; tu sta našla svoj zadnji dom Prežljeva mama in oče. Mladi rod ne pozna Prežljeve družine, starejši pa so se spomnili zavodne matere in jo počastili na poslednji poti s številno udeležbo. S topilimi besedami se je od pokojne aktivistke in plemenite matere poslovil zastopnik občinskega odbora Zvezbe borcev.

Prav bi bilo, da bi dobila Prežljeva hiša v Novem mestu spominsko obeležje, saj je bila v najhujših letih kakor studenec, iz katerega so nenehno tekle najnaprednejše ideje.

Drnovo: asfalt do 15. IX. 1961

Okrajna cestna uprava iz Novega mesta je pričela že pred nekaj meseci z asfaltiranjem cestišča od Krškega do priključka na avtomobilsko cesto pri Drnovem. Ker se je delo nekoliko zavleklo, so ljudje postali že nestrpni. Tudi občinski odborniki so na zadnji seji ljudskega odbora zahtevali v zvezi s tem pojasnila. Nedavno smo se obrnili do tehničnega vodje okrajne cestne uprave Alojza Zupanciča, ki nam je povedal, da bo asfaltiranje ceste zaključeno 15. septembra. Prvotno je

bila predvidena le protiprašna obdelava ceste. Toda zaradi velike obremenitve (2.500 ton dnevno), bi bila v enem letu cesta uničena. Čeravno je za dela predvideno le 15 milijonov dinarjev, se je okrajna cestna uprava odločila cesto ponekod razširiti in nanjo navoziti 10 cm gramozne podlage in jo šele potem asfaltirati. Če uprava ne bi delala z lastnimi stroji in prevoznimi sredstvi ter s pretežno večino cestarjev, bi asfaltiranje stalo najmanj 40 milijonov dinarjev. Tudi

gramoz pripravlja z lastnimi stroji v gromoznici v Drnovem.

Nestrpnost naj upošteva, da so se dela zavlekla predvsem zaradi kvalitetnejše obdelave ceste. Sicer pa smo te dni že odprli cesto od Krškega do prvega odcepa v Drnovem.

D. K.

PET MINUT DRAMATIČNE BORBE ZA ŽIVLJENJE NA VIDMU

11. avgusta je sonce močno pripekalo. Živo srebro se je povzpelo na 30 stopinj Celzija. Bila je neznaosna vročina. Številnim kopalcem v bazenu na Vidmu se je pridružil tudi štirinajstletni Srečko Rihly, ki je prišel z Rakeka na obisk k sorodnikom. Okoli 15.30 ste v globlji del bazena skočila bratec (7 let) in sestrica (12 let). Sredi bazena je fantku

zmanjkalo moči. Sestrica je opazila, da se bratec utaplja. Hitela mu je pomagat. Trdno sta se oklenila drug drugega, toda reševalka je bila prešabotna, da bi ga rešila, zato je klicala na pomoč. Klic pa je preglasil zvočnik, ki je glasno oddajal glasbo. Dvoje življenj se je pogreznilo v vodo. Na srečo je tragično dogajanje zaznal trenutek opazil Ivan Grabar, dimnikarski mojster iz Brežic. Uvidel je, da otroka nujno potrebujeta pomoči. Prišel ju je reševati, toda sam tudi ni zmogel vsega. Nad gladino so se pokazali mehurčki... Slučajno se je Srečko Rihly ozrl po bazenu. Ko je spoznal položaj, se je silovito pognal v vodo in se spustil na dno ter začel otroka potiskati navzgor. Kmalu je začutil pritisk v pljučih in je moral po zrak. Globoko ga je vdihnil in se znova potopil. Ko se je drugič pokazal na površju, so bili že blizu zidu.

14-letni Srečko Rihly z Rakeka je bistveno pripomogel, da sta bila otroka rešena iz bazena

»Sele takrat so drugi prišli na pomoč. Prej jih ni nihče opazil. Vse se je dogajalo s filmsko naglico,« mi je pripovedoval Srečko ter pristavil, da sta bila otroka na kraju s svojimi močmi. Nudila so jima prvo pomoč. Ko sta se zavedala, sta preplašena povedala, da sta brat in sestra in da sta doma iz Brezancev, nakar sta jo urnih nog mahnila proti domu.

Opisani primer je staršem resno svarilo, naj ne puščajo otrok brez nadzorstva. Srečko Rihly pa zasluži javno pohvalo.

Drago Kastelic

Novomeška kronika

■ Pred dnevi so začeli prizidavati bivši Bukov frizerski lokal na Cesti komandanta Staneta. Prodajalna »Peko«, ki je zdaj lastnik in ima že sosednji trgovski lokal, bo tudi tu preuredila prostore za svoje poslovanje. Pridobila bo velik izložbeni prostor, prodajno mizo in omogočila kupcem večjo izbiro blaga in boljšo posrežbo. Preureditev bo veljala okoli 2 milijona dinarjev, končana pa bo v šestih tednih. Investitor je tovarna Peko iz Trzica.

■ Ze dalj časa se prebivalstvo mesta in okolice pritožuje, da mora na čevljarске, šiviljske in krojaške usluge v mestu pri raznih podjetjih predolgo čakati, razen tega pa so za marsikoga predrage. Verjetno ljudje ne vedo, da lahko v desetih dneh dobe izgotovljeno moško in žensko, kakor tudi otroško obleko in popravljene čevlje pri novoustavljene in invalidskem podjetju, ki ima svoje prostore za hotelom Metropolit na Kapitlju. Podjetje ima v Braljinu svoj mizarski obrat, v kratkem pa se bo začelo ukvarjati tudi s kleparstvom. Usluge, ki jih to podjetje nudi, so občutno cenejše kot drugje.

■ Kopalna sezona je pri kraju. Jutra so že močno hladna, tisto malo sonca, ki poslje čez dan, pa ne privablja več ljudi h Krki. Kljub mnogim sončnim in toplim dnevom v letošnjem poletju je bilo komaj 14 dni prikladnih za kopanje v Krki.

■ Na živiliškem trgu tudi zmikavov ne manjka. Pretekli ponedeljek je bilo slišati, da je v živahnem vrvežu nekomu zmanjkala denarnica, drugemu pa cekar. Naprodaj so bila jajca po 23 din, jabolka po 40 din, slive po 50 din, hruške po 60 din, smetana v skodelicah po 70 din, krompir po 23 din, špinača na merice po 30 din, fižol po 70 din, kumare po 40 din, paradizniki po 60 din in paprika po 80 din. Za piščance so zahtevale ženske 500din, vendar je bila cena previsoka in ni bilo videti, da bi jih kaj dosti prodale. Kot navadno je bilo tudi tokrat nekaj stojnic zasedenih z otroško konfekcijo, pleteninami, igračami, ogrlicami in broškami.

■ Gibanje prebivalstva: rodila je Štefka Ban iz Paderskih čevle 7 - dečka. Poročila sta se: Dragotin Kresc, ključavničar s Kurirske poti 2, in Marija Kolenc, šivilja iz Irče vasi.

Pomenek v Bušči vasi

Ko sem nedavno obiskal Buščo vas, sem se oglašil pri predsedniku vaše organizacije SZDL tov. Jožetu Golobiču. Kmalu sva se zapletla v živahen razgovor o življenju in delu v tej vasi. Povedal mi je:

»Množični sestanki SZDL so vedno dobro obiskani. Lani smo na sestanku sklenili, da bi tudi naše soselneje vase končno zamenjale petrolejke z električno lučjo. Pomagala nam je občina, veliko pa tudi ljudje sami, predvsem s težaškimi deli in prspevanjem drog. Elektrifikacijska dela v vseh vaseh vidno napredujejo in bodo gotova do novembra. — Zataknilo pa se je pri predlogu za gradnjo vodovoda (n popravilo poti od vasi do šole). Sedaj na primer hodimo po vodi k pol ure oddaljenemu izvirku. Nekateri pa kljub temu izjavljajo, da se brez vodovoda lahko prebije. Mi-

slim, da se ne bi smeli ustrašiti obveznih prispevkov za to gradnjo. Če bi ljudje sami pokazali več volje in zanimanja, sem prepričan, da bi potem tudi občina pomagala. Sedaj ni časa za sestanke, prepričan pa sem, da se bomo pozimi na sestankih pogovorili o tem in onem in da bo prevladala napredna miselnost.«

D. K.

Spominska svečanost na Blanci

9. julija je bila na Blanci lepa spominska svečanost, ki so jo tamkajšnji vaščani posvetili spomenu 23 padlih borcev in dveh talcev, ki so v osvobodilnem boju dali svoje življenje za svobodo domovine. Ob 20-letnici revolucije je krajevna organizacija ZB odkrila padlim borcem lep spomenik, ki je postavljen pred prosvetnim domom.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 24. avg. - Jernej Petek, 25. avg. - Dragorad Sobota, 26. avg. - Peruška Nedelja, 27. avg. - Zlatko Ponedeljek, 28. avg. - Avguštin Torek, 29. avg. - Boleslav Sreda, 30. avg. - Maša

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujem dr. Jožetu Pircu iz Vidma-Krškega, ki mi je v soboto, 12. avgusta, rešil življenje. Pavel Gorenc, Vel. Trn 4.
Jožica Sadar in Čvetka Pirnar se iskreno zahvaljujeta Okrajnemu ljud. odboru Novo mesto, ki nama je s podelitvijo štipendije omogočil šolanje na šoli za zdravstvene delavce.

Ob tragični smrti našega draga očeta, moža, sina, brata **IVANA TISUJA**

se najprilicneje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin. Iskrena hvala organizatorjem tako lepšega pogreba: političnim in društvenim organizacijam iz Kostanjevici, upravi Pionirja iz Novega mesta za tolažbo in pomoč ter postaji LM v Kostanjevici. Hvala tudi obema govornicama za tople besede, pevskeemu zboru in gasilcem iz Kostanjevice, godbi iz Sentjerneja, delovnemu kolektivu podjetja Pionir, darovalcem vencov in cvetja. Prisrčna hvala sosedom, vsem znancem in prijateljem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih.
Zaluzoči: žena Anica, hčerke Nika, Tatjana in Majda, mama, brat in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo.
Gradac pri Crnomlju, Kostanjevica.

KALOGLASA

PRODAM HIŠO z delavnico in vrtom poleg železniške postaje. Grosuplje 157.

● **Pian kmetijstva in gozdarstva** za leto 1962 bodo obdelali na jutrišnjem sestanku predsedstva okrajne zadruške zveze. Dovolj zgodaj pripravljene podatki za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva v okraju bodo lahko dobra pomoč za pravočasno uredničevanje nalog, ki nam jih je naložil sedanji petletni plan gospodarskega razvoja.

● **V mokronoški zdravstveni postaji** je pred kratkim spet začel delati zdravnik. Ze prve dni je bil pravačati naval bolnikov, kar samo potrjuje znano ugotovitev, da ta predel ne more biti brez zdravnika, saj ima Mokronog obsežno zaledje.

● **Poravnalni sveti v Trebnjem** razmišljajo o uvedbi manjšega prispevka, ki naj bi ga plačevale stranke pri poravnavi. Članj teh svetov so zaposleni ljudje, rešijo pa od 60 do 70 odstotkov zadev, zato bi zares kazalo njihov trud primerno nagraditi. Na Mirni so tako nagrajevanje že vpeljali.

● **Republiški prvaki** so postali na nedavnem mladinskem prvenstvu v waterpolu mladi igralci iz Krškega. Igralci Celuloze so tako spet pokazali visoko raven plavalnih športov na Vidmu. Za njimi so se zvrstili celjski Neptun, Koper, ljubljanska Ilirija, radovljanski Prešeren in Velenja.

PRODAM 4 VINSKE SODE (240, 246, 332, 760 litrov) in kad. Turk, Novo mesto.

KOSILNICO in Dieseli motor prodam. Zagrad 3, p. Otočec ob Krki.

HOPEK 400 1954 prodam ali zamenjam za mopet z doplačilom. Lahko tudi ček. Irča vas 51.

ISCEM MLINARSKEGA POMOČNIKA ali vajerca. Prednost imajo samci - zaradi stanovanja. Plača do dogovora. Naslov v upravi lista (924-61).

SPREJMEM GOSPODINJSKO POMOČNICO k štirčlanski družini v Ljubljani, Račič, Foersterjeva 2, Novo mesto.

S 1. SEPTEMBROM sprejemem samostojno gospodinjstvo pomočnico srednjih let. Ing. Vital Kovačič, Ljubljana, Na Jami 6, Siska.

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče družina zdravnika in zdravnic v Kranju. Informacije dobite pri Marinkovih v Prosvetnem domu v Novem mestu.

ODDAM SOBO dijaku srednje šole. Rifej, Padersiševa 6, Novo mesto.

GELÉE ROYALE - matični mleček, garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo, dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

POSTENEGA NAJDI TELJA dne 31. julija izgubljene denarnice z dokumenti dobro nagradim (913-61).

MELBROSIN-PREPARIAT cvetnega prahu in matičnega mlečka (Gelée Royale), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Melbrocop (Zavod za čebelarstvo - Kalni), dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri Kemofarmaciji.

KMETOVALCH Obleko in obutev zamenjam za krompir in zimsko jabolka ali prodam. Naslov v upravi lista.

ZA DRVA ZAMENJAM skoro novo moško oblačilo. Naslov v upravi lista.

SPREJMEM GOSPODINJSKO POMOČNICO k štirčlanski družini v Novem mestu. Naslov v upravi lista (927-61).

PRODAM DOBRO OHRANJENO SPALNICO in nepopolno pohištvo za dnevno sobo. Naslov v upravi lista (928-61).

LEKINO

Brežice: 23. avgusta italijanski barvni film »Skandal na plaži«, 26. avgusta ameriški barvni film »Tajinstveno mošvirje«, 27. avgusta francoski barvni film »Zena in njena »sraka«.

Crnomelj: 25. in 27. avgusta angleško-ameriški barvni film »Podaj roko hudici«, 29. in 30. avgusta ameriški film »Cesta za taksi«.

Kostanjevica: 27. avg. ameriški barvni film »Sayonara«, 30. avg. ameriški barvni film »Benny Goodman«.

Metlika: 26. in 27. avg. francoski barvni film »Zena in njena igračka«, 30. avg. nemški barvni film »Mozart«.

Mokronog: 26. in 27. avg. jugoslovanski film »Kota 905«, Novo mesto - »Krka«, od 25. do 28. avg. italijansko-nemški barvni film »Ne pozabi me!«

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet rmana s peclji do 1 cm, rdeče deteljice, bele deteljice.

List: beladone, rdeče maline, breze, šmarnice, gozdne jagode, vinogradniškega lapuha, jetrnika, melise, borovnice, ozkolistnega trpotca, pekoče koprive.

Rastlino: pelina, gladiolnika, kopitnika s korenino, betonike, krvavega mlečka, grenkuljice, melise, vodne kreše, dobre misli, škročlice, črnobine, ženklija, zlate rozge, jetičnika.

Korenine: arnike, krvavega mlečka, sladkih korenin, malega divjega janeža, velikega divjega janeža, regrata (samo rumenega), pekočih kopriv, srčne moči.

Lubje: češminovih korenin, krljike.

Plodove: suhe borovnice, češmina, gloga, medvedovih hruš in šipka.

Rastlino zlate rozge nabirajte, preden se cveti popolnoma odprejo. Navodila in cene dobite v vaši zadruzi ali pri **GOSAD**, skladišče Novo mesto - Slakova ulica 8.

Od 29. do 31. avg. jugoslovanski film »Martin v oblakih«. Semič: 27. avg. slovenski film »Dobri, stari pianino«. Sevnica: 26. in 27. avg. ameriški film »Bagdadske sirene«, 30. avg. jugoslovanski film »V mreži«.

Trebnje: 26. in 27. avg. ameriški barvni film »Helena Trojanška«. Predstava v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 14., 18. in 18.30; 29. avg. madžarski film »Nedeljska romanca«. Predstava v sredo ob 20. uri.

Videm - Krško: 24. avgusta: ameriški barvni film »Mačka na vroči pločevinasti strehi«.

26. in 27. avgusta: francoski barvni film »Splavljari z Volge«, 30. in 31. avgusta: ruski barvni film »Osemnajsto leto«.

PREKLICI

Izgubil sem zdravstveno izkaznico št. 467358 in jo s tem preklicujem. Stanko Cimerman, Tomazja vas 1, pošta Bela cerkev.

Izgubil sem zdravstveno izkaznico št. 218699 in jo s tem preklicujem. Jernej Kos, Ločna 37 pri Novem mestu.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO

Od 14. do 21. avgusta je bilo rojenih 11 dečkov in 5 deklic.

Poročili so se: Martin Udovc, pismonoša iz Gor. Težke vode, in Marija Cimermančič, šivilja s Hruba; Anton Selak, sofer iz Dolenje vasi, in Marija Zupančič, delavka z Vrha pri Ljubnem.

Umrli so: Ivan Tisu, tesar iz Gradca, star 46 let; Djemal Rahmanović, rudar iz Kanjažarice, star 20 let; Marija Tassi, gospodinja iz Metlike, stara 53 let; Marija Lavrih, kmetovalka iz Dolenje vasi, stara 72 let; Elizabeta Vintar, kmetovalka iz Vavte vasi, stara 64 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Nada Turk iz Straže-dečka, Jožefa Pajk iz Skranje-dečka, Ivana Kren iz Mačkova-deklica, Alojzija Zagar iz Jelš-dečka, Mihaela Stražinc iz Sp. Mladeticev-dečka, Antonija Kos iz Senturja-dečka, Marija Janec iz Zdinje vasi-deklico, Bernarda Duler iz Gor. Straže-deklico, Emilija Stajner z Dednjega vrha-deklico, Jožefa Tršinar iz Dol. Dol-deklico, Boža Kocjan iz Sp. Zabukovja-dečka, Just Gačnik iz Brezij-deklico, Marija Cujnik z Gradišča-deklico in dečka, Jelka Popovič iz Kočevja-dve deklici, Marija Valentin iz Salske vasi-dečka, Danica Brodarč iz Rosinje-dečka, Dragica Gorše z Obra-dečka, Danica Kren iz Straže-deklico, Angela Kobe z Vrha pri Dolžu-deklico, Terezija Okleščen z Gor. Kamenc-dečka, Franciška Oreškovič iz Ponikev-dečka, Jožefa Strucelj iz Zemlje-deklico, Alojzija Jakša iz Gabra-dečka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Josipa Štrifot iz Vučičevega - deklico, Jelena Hotko iz Drenja - deklico, Milka Regali iz Brezine - dečka, Terezija Dvoršak iz Cateža - dečka, Anica Millat iz

Dva nevarna požara

V soboto, 12. avgusta, je popoldne pričelo goret v gozdovih nad Suhadolom v Gorjanjih. Oglarji so žgali kopo, pa so bili premalo pazljivi ob odhodu. Kaže, da je kopa eksplozirala in užgala suho drvače in travo. Ogenj se je hitro razširil in zajel suhi les, da je zajel goreti s plamenom. Tako je zgorela tudi večja količina drv. Močna sapa, ki je ta dan pihala, je ogenj še razpihala. Novomeški gasilci so bili poklicani precej pozno, vendar so eno uro po alarmu prispeli po hudih strmihah do požarišča in ogenj kmalu pogasili ter preprečili, da se ni razširil na mlado smrečje. Skode je precej, vendar bi bila lahko še večja, če bi bil ogenj dosegel smrekove nasade, ki so tam bituzi.

V noči od sobote na nedeljo pa se je vzgal senik posestnika Martina Ljubija na Muhaberu pri Novem mestu. V seniku je bilo okoli 4000 kg sena in več poljskega orodja. Senik je z vsem popolnoma zgorel. Gasilci iz Novega mesta, ki so bili alarmirani ob dveh ponoči, so zdrveli tja z avtocestno in

pričeli gasiti, vendar ni bilo mogoče rešiti ničesar, razen nekaj ob seniku zloženih drv. Gasilci so požar lokalizirali in tako obvarovali drvarnico, šupo in stanovanjsko hišo. Kako je požar nastal, še ni znano. -r-

Komisija za sklepanje in odpoved delovnega razmerja pri **KMETIJSKI DRUGI Z. O. J. - BIZELJSKO** razpisuje, na podlagi splošnih predpisov delovno mesto **UPRAVNIKA POSESTVA** Pogoji: inženir agronomije, absolvent srednje ali nižje kmetijske šole z večletno prakso. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite na **KZ Bizeljsko** do 31. avgusta 1961.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

razpisuje po čl. 7 in 27 temeljnega zakona o štipendijah za šolsko leto 1961/62 naslednje

štipendije:

- 3 na fakulteti za strojništvo
- 3 na ekonomski fakulteti
- 1 na pravni fakulteti
- 6 na tehniški srednji šoli - strojni oddelk
- 1 na tehniški srednji šoli - kemijski oddelk
- 4 na ekonomski srednji šoli
- 4 na administrativni šoli

Prošnjam, ki naj jih prosilci pošljejo Industriji motornih vozil - Novo mesto najkasneje do 30. avgusta 1961, morajo priložiti:

zadnje spričevalo oziroma frekventacijsko potrdilo, potrdilo o vpisu na fakulteto oziroma šolo, izjavo, da prosilec ne prejema štipendije pri drugem organu ali podjetju in potrdilo o premoženjskem stanju in povprečnih mesečnih prejemkih staršev.

Prednost pri dodelitvi štipendije imajo prosilci sodelavcev, ki so zaposleni v podjetju, otroci padlih borcev NOV in žrtve fašističnega terorja in prosilci, ki stanujejo v bližnjem območju podjetja.

Razpis Industrijske rudarske šole v Trbovljah

za vpis v rudarski in elektro odsek Centra za izobraževanje in usposabljanje rudarstva in elektro strojarstva Trbovlje-Hrastnik.

POGOJI: Rudarski odsek: kandidat mora uspešno dovršiti najmanj 3 razredov osemletke. V letu 1961 mora dopolniti 15. leto starosti in sme biti star največ 17 let. Mora biti telesno in duševno zdrav ter dobro razvit, kar ugotovi uradni šolski zdravnik.

Elektro odsek: kandidat mora z uspehom dovršiti 8 razredov osemletke z odličnim uspehom. Biti mora telesno in duševno zdrav, kar ugotovi uradni šolski zdravnik.

Kandidati se bodo strokovno usposabljali na učnem delovšču in v delavnicah ter izobraževali v šoli Centra za poklice rudarja kopača in obratnega električarja.

Mladinci, ki se žele vpisati, morajo predložiti upravi Centra prošnjo, kolkovano s 30 din državnih taks in 20 din občinskih taks ter zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige, listino, ki prikazuje potek in uspeh šolanja (izda šola, kjer se je kandidat šolal), mnenje šole o sposobnosti in nagnjenih kandidata, potrdilo o premoženjskem stanju za leto 1961, potrdilo o stalnem bivanju (samo kandidati, ki stanujejo izven Trbovlij), potrdilo o višini otroškega dodatka.

Sola ima internat, ki nudi učenecem popolno oskrbo, delovni obleko, obutev in šolske potreščine. Prošnje je vrožiti na upravo centra najpozneje do 1. septembra 1961.

Center za izobraževanje in usposabljanje rudarstva in elektro strojarstva Trbovlje-Hrastnik

Objava Obrtno-izobraževalnega centra v Novem mestu

Obrtnoizobraževalni center v Novem mestu obveščava vsa podjetja, mojstre in vajence, da bo: 1. vpis vajencev v I. letnik od 26. do 31. avgusta;

2. popravni izpiti za I. letnike od 1. do 5. septembra;

3. začetek pouka 1. septembra ob 8. uri zjutraj za prve letnike stavbnih ključavničarjev, strugarjev, kleparjev, plekskarjev, ki so sklenili učno pogodbo v letu 1960; ter za III. letnike krojačev, šivilj, čevljarjev.

Za ostale letnike in stroke bomo pravočasno javili pričetek pouka.

Na Pionirjevih gradbiščih

Gradbeno podjetje Pionir iz Novega mesta je po letošnjem planu dosežlo že milijardo 405 milijonov dinarjev, kar je za 22 odstotkov več kot lani v istem času. Gradnja pa 113 vc v in manjših objektov v novomeškem okraju in v vseh ljubljanskih občinah. Novomeško gradbišče obsega gradnjo Iskrinega obrata, druge hale Novoteksa, kandidijske bolnišnice, gasilске doma, postaje Ljudske milice in več stanovanjskih blokov. V Krškem dograjujejo drugo halo za rotopapir in tovarni celuloze, v Sevnici več stanovanjskih blokov, v Ljubljani pa tovarno testenin, več stanovanjskih blokov in stolpnice. Na novomeških gradbiščih ima Pionir 59 objektov.

V vsako hišo: DOLFNJSKI LIST!

DOLENJSKI LIST

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic, Jože Primc in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 din - Letna naročnina 900 din, polletna 450 din, četrtletna 225 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo: 1800 din - Tekoči račun pri podružnici Narodne banke v Novem mestu: 606-11-3-24 - **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal: Novo mesto 33 - TELEFON št. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje »Delo« v Ljubljani